

Minister Zdrowia

DLU.050.62.2023.AŻ
Warszawa, 31 lipca 2023

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Senator Rzeczypospolitej Polskiej Pani Joanny Sekuły złożone na 63 posiedzeniu Senatu w dniu 22 czerwca 2023 r. w sprawie składki na ubezpieczenie zdrowotne, uprzejmie prosimy o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2105, ze zm.), tzw. Polski Ład, wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 poz. 2561, ze zm., dalej: „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej”).

Obecnie dla osób opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, istotna dla wysokości składki zdrowotnej jest kwota rocznych przychodów. Składka zdrowotna jest liczona w trzech progach. Oznacza to, że jeśli przedsiębiorca przekroczy kwotę przychodów w danym miesiącu, za ten miesiąc musi rozliczyć składkę od podstawy wymiaru obowiązującej dla kolejnego progu przychodów. Po zakończeniu roku składkowego przedsiębiorca ustala dodatkowo wysokość składki rocznej od rocznej podstawy jej wymiaru. Może to oznaczać, że w stosunku do sumy opłaconych miesięcznych składek, obliczona składka roczna będzie wyższa. Tym samym przedsiębiorca będzie zobowiązany dopłacić powstałą różnicę. Przedmiotowe rozwiązanie wprowadzające progi zostało przyjęte po konsultacjach Ministerstwa Finansów ze środowiskiem przedsiębiorców. Jest to odmienny mechanizm od generalnej zasady, zgodnie z którą podstawą wymiaru składki zdrowotnej dla przedsiębiorców są co do zasady rzeczywiste dochody.

Odnosząc się do pozostałych kwestii dotyczących zasad liczenia składki zdrowotnej w przypadku zawieszenia działalności gospodarczej, uprzejmie informujemy, że zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej przedsiębiorcy opodatkowujący swoje dochody z działalności gospodarczej na zasadach ogólnych (skala lub podatek liniowy) ustalają roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie dochodu za rok kalendarzowy, z tym zastrzeżeniem, że tak ustalona podstawa wymiaru nie może być niższa od ustalonej przepisami podstawy minimalnej. Roczna podstawa wymiaru obowiązuje za okres roku składkowego, który trwa od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego (zob. art. 81 ust. 2 i 2b ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej). Takie zdefiniowanie roku składkowego wynika z przyjętej konstrukcji

miesięcznej podstawy wymiaru składki, którą stanowi dochód z miesiąca poprzedzającego miesiąc, za który opłacana jest składka (zob. art. 81 ust. 2c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej).

Minimalna roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych jest ustalana jako iloczyn liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w roku kalendarzowym, za który ustalany był dochód i kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (zob. art. 81 ust. 2b ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej). W ramach rozliczenia rocznego porównywana jest suma należnych składek wykazanych w dokumentach rozliczeniowych złożonych za okres roku składkowego ze składką roczną ustaloną od rocznej podstawy jej wymiaru (zob. art. 81 ust. 2i - 2j ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej), która ustalana jest w oparciu o dochód uzyskany w skali roku kalendarzowego.

W przypadku rozliczenia rocznego za 2022 r. składka zdrowotna należna za styczeń 2022 r. nie jest uwzględniana w rozliczeniu rocznym, ponieważ – w świetle powyżej objaśnionych przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej - nie przynależy do roku składkowego, który rozpoczął się 1 lutego 2022 r., a dodatkowo została rozliczona na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2021 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, w przypadku zawieszenia lub zakończenia działalności gospodarczej nie powstaje żadna dodatkowa składka zdrowotna za styczeń 2022 r., a jedynie pełnemu rozliczeniu podlega dochód uzyskany przez przedsiębiorcę w skali roku kalendarzowego (do czasu zawieszenia lub zamknięcia działalności), co odpowiada założeniom prawodawcy, aby urealniona składka zdrowotna przedsiębiorców, stosujących w PIT skalę podatkową lub formę liniową, była ustalana od rzeczywistych dochodów, a nie od obowiązującej w poprzednim stanie prawnym podstawy zryczałtowanej.

Konieczność dopłaty w rozliczeniu rocznym składki zdrowotnej nie powstanie w następstwie braku uwzględniania składki za styczeń 2022 r. – takowa w ogóle nie jest objęta rokiem składkowym, który rozpoczął się 1 lutego 2022 r. i zakończył 31 stycznia 2023 r., w przeciwieństwie do dochodu uzyskanego w styczniu 2022 r., który został oskładkowany w formie składki za luty 2022 r. – ale z faktu, że zawieszając (lub zamykając) działalność gospodarczą przedsiębiorca nie oskładkował dochodu uzyskanego w ostatnim miesiącu prowadzenia działalności gospodarczej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/